

Zápis

Z obhajoby disertační práce pana PhDr. Marka A. Havlíčka

Konané dne 18. 9. 13

Téma práce: „Současné formy burjatského šamanismu“

Doc. PhDr. František Vrhel, CSc. (předseda)

Doc. PhDr. Irena Štěpánová, CSc.

Doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc.

PhDr. Mariana Pflegerová, Ph.D.

PhDr. Jan Pargač, CSc.

Doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Doc. PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

PhDr. Jaroslav Skupnik, PhD.

PhDr. Mgr. Jiří Woitsch, Ph. D.

PhDr. Stanislav Brouček, CSc.

Doc. Luboš Bělka, CSc. (oponent)

Mgr. Andrej Fukas, Ph.D. (oponent)

Předseda komise p. Doc. PhDr. František Vrhel, CSc. Zahájil obhajobu a představil přítomným kandidáta.

Školitel představil doktoranda a seznámil komisi s jeho činností a aktivitami v rámci doktorského studia.

Kandidát seznámil přítomné se svou disertační prací, kt. Je zaměřena na burjatský šamanismus a na jeho vývoj během období zejména posledních dvaceti let v souvislosti koncem 80. let, kdy v souvislosti s probíhající perestrojkou se obrozují různé tradice, mimo jiné i burjatské. V jednotlivých částech knihy popisuje, kdo jsou Burjati, jaké je jejich národní uvědomění na Sibiři a ve vnitřním Mongolsku. Dále práce popisuje evropský šamanismus a porovnává s burjatským. Další kapitoly se zaměřují na samotnou revitalizaci šamanismu a nejnovější trendy, které je možno v šamanismu Burjatů pozorovat. Součástí práce jsou přílohy, nejzásadnější přílohou je filmový materiál, pořízený během terénního výzkumu kandidáta v zájmovém území na Sibiři. Jako hlavní výsledek práce adept presentoval odhalení skutečnosti, že šamanismus má v současné době celou řadu proudů a ani po dvaceti letech od revitalizace šamanismu není jasné, jakým směrem se šamanství bude dále ubírat.

Doc. Luboš Bělka, CSc. (oponent) konstatoval některé skutečnosti ze svého oponentního posudku, upozornil na náročnost terénního výzkumu v podmínkách Sibiře a vyzdvihl filmovou dokumentaci práce adepta. Výhradu měl oponent k etymologii výrazu šaman, který adept uvádí ve své práci. Vyzdvihl adeptovu znalost burjatského prostředí a také celkové zpracování a hloubku práce. Doporučuje práci k obhajobě a doporučuje její knižní vydání.

Mgr. Andrej Fukas, Ph.D. (oponent) zdůraznil jako pozitivní skutečnost, že práce vznikala v delším časovém horizontu, což umožňovalo vracet se a rozvíjet dále některé myšlenky této práce. Oponent vytkl disertantovi zejména značný rozsah práce, naopak vyzdvihl dokumentaci, obsaženou v přílohách práce, filmový materiál, pořízený během terénního výzkumu. Oponent doporučuje udělení titulu Ph.D. disertantovi.

PhDr. Marek A. Havlíček se vyjádřil k výhradám oponentů. Zejména uvádí na pravou míru některé terminologické nedostatky své práce. V souvislosti se zmiňovanou disproporcí své práce uvedl, že bylo nejprve nutno zcela jasně vymezit pojem „burjatský“ a určit, co do něj vše zahrnout.

Předseda komise doc. PhDr. František Vrhel, CSc. Zahájil diskusi. Doc. PhDr. Zdeněk Uherek, CSc. doporučil zamyslet se nad názvem a strukturou práce v případě publikování adepty práce a doporučil zařadit do práce její jasné resumé a shrnutí. S tím disertant souhlasil. Oponent doc. Bělka zmínil důsledné rozlišování mezi šamany a šamany komercializované podoby, což ovšem nebyla výtka disertantovi, nýbrž námět pro další komparatistické zkoumání.